

ELA – PALM konferencia

2012. márc.29-30

Varsó

(Apatini Kornél)

Miért Varsó?

Lengyelország lakossága: kb 38 millió;

A GDP növekedése 3-4%-ot folyamatosan meghaladta az elmúlt években.

Az építőipar húzó ágazat. Az ingatlan piac erős. Kedvelt célpontja a külföldi befektetőknek (német, angol., izraeli, török, holland, stb.)

Varsó feltűnően tiszta város.

Nagyon sok a fiatal diák.

A felvonóipar gyorsan fejlődik.

7 városa van, ahol több, mint 5000 db felvonó van. Az össz állomány 85000 db;

Varsóban 22000 db lift üzemel;

Az elmúlt 10 évben a fővárosban a iskolai képzésre költött pénzt megduplázták;

A szakmai képzés fejlesztésre Varsóban az 2007-2010 között 20-szor többet ruháztak be, mint 2003-2006 között (jelentős volt az EU-s támogatás igénybevétele ezen a területen is);

A kormány és a város vezetés komolyan veszi a felvonós utánpótlás nevelést.

Varsóban a mechatronikai szakember képzésen belül oldották meg a felvonó szakember képzést közép és felső szinten.

A tanműhelyek, korszerű felszereltséggel épültek.

A konferencia megnyitóján adták át a diplomát a végzett 25 fiatal mérnöknek, akik felvonó felügyelet ellátására is kaptak diplomát.

A konferencia fő témája: A felvonós szakma vonzereje és felelőse

Miért fontos ez a kérdés?:

- 5 millió felvonó üzemel Európában;
- Naponta utazik kb. fél milliárd utas;
- A felvonóknak köszönhetően 2030-ig a lakosság 60%-a városokban él
- A gyors, kényelmes és biztonságos közlekedés mellett a jó közérzet is nagyon fontos;
- Esztétika tényező is a felvonó;
- Költség és energia szempontok is szerepet játszanak;
- Közösségi közlekedési eszköz, tehát alkalmas az utasok egymás közötti kapcsolatának alakítására, tájékoztatásra, hasznos és kellemes időtöltésre (film, zene, képek, stb.)
- Madrid/Barajas Airport üzemeltetési igazgatója azokat a szempontokat ismertette, mi fontos az üzemeltetőnek:
  - gyors utas mozgatás (liftek, mozgójárdák, mozgólépcsők);
  - Redundáns berendezések a forgalom biztonságos ellátására;
  - Tervezett élettartam, a 15-20 éves berendezéseket lecserélik;
  - Monitoring és kontroll.
- Költségek csökkentése (karbantartás, energia)

A Lengyel Felvonó Szövetség (PALM) konferenciája

Fő téma: a régi berendezések korszerűsítése, a SNEL program végrehajtása

SNEL végrehajtása Spanyolországban (Miguel Angel Oleaga)

- Liftek és azok karbantartásának szabályozása (1985 Kir. Rend.)
  - Karbantartást csak engedéllyel rendelkező cég végezhet.
  - Hivatalos ellenőrzést csak hivatalosan kijelölt szervezet végezhet.
- A liftek műszaki ellenőrzése (1987 Kir. Rend.)
  - Havonta kell ellenőrizni, karbantartani engedéllyel rendelkező cégnek.
  - Kijelölt szervezet: Középületben: 2 évente ellenőriz
Lakó épületben 4 évente
Egyéb épületben 6 évente
- SNEL bevezetése, elrendelése (2005)
  - 16 kockázatot azonosítottak, ezeket két szintre osztották
    - Magas kockázat : 11 kockázatot 0-6 éven belül megszüntetni
    - Közepes kockázat : 5 kockázat esetén alkatrész csere alkalmával, vagy modernizáláskor kell elvégezni.

A magas kockázat 100%-ban megszüntetve

13

SNEL végrehajtása Cseh országban (Jan Dvorak)

- Az EN 81/1-2 mint nemzeti szabványt hatályba léptetik: 1993
- Rendelet a felvonók üzemeltetésére, karbantartására vizsgálatára és ellenőrzésére: 1996
- Kormány rendelet a felvonó direktíva (95/16/EC) kötelező bevezetéséről: 1999
- SNEL előzetes bevezetése: felméri az üzemeltetési kockázatokat és arról tájékoztatni a felelős üzemeltetőt: 2000
- Rendeletben meghatározták az épület tulajdonos felelősségét a kockázatok felméréseért, értékeléséért: 2003
- A polgári törvénykönyv szerint aki felelőségi körében nem tesz meg mindent a baleset megelőzéséért büntető jogilag felelőségre vonható!
- 72000 db felvonó volt felszerelve, működött 1999-ig, melyeknél fennállt magas és közepes kockázat.
- 38000 db felvonó működik 2011-ben, melyeknél a kockázatok nem számolták fel.
- A panel program keretében 4% kamat kedvezményes hitel kapható liftek cseréjére, lehet bank hitelt is kapni, illetve lizingelni a lift csere költségét.

SNEL végrehajtása Lengyelországban *(Robert Chudzik)*

Lengyel portfólió:

- 80 ezer felvonó működik
- Életkoruk:
  - 55 évesnél idősebb 3280 db
  - 55 – 20 év között 29800 db
  - 20 – 10 év között 16300 db
  - 10 évnél fiatalabb 29700 db !!!
- Svéd licenc alapján gyártott felvonók száma: 34500 db

Baleset: 1990-2003 között 199, melyből 40 fatális volt.

A SNEL (EN81-80) 2005 óta lengyelre lefordítva és kiadva.

Rendelet nem írja elő kötelezően a végrehajtást. (A súlyos kockázatokat 2023-ig, a közepeseket 2028-ig kívánják felszámolni.

Kedvezményes hitellel, lízinggel támogatja a kormány a cserét, felújítást.

Az energia hatékonysági pályázattal (eeeF) kívánnak forrást bevonni
2005 óta kb. 12000 db felvonót újítottak fel. (kb 40 %-a az öreg portfóliónak)

Kötelező ellenőrzés: évente

Kötelező karbantartás: havonta

5000 db új felvonó/év

SNEL végrehajtása Franciaországban (Detavernier Jean Luc)

Francia portfólió:

- 450 ezer felvonó
- 60% 20 évnél idősebb
- 2000 baleset évente
- 10 halálos baleset/év (2002)

Rendeletekkel szigorították az ellenőrzést

- 3 alkalommal adtak ki rendeletet felújításra (1951., 1986., 1995)
- A fevonók 2%-a lett felújítva évente

Kidolgozták a SNEL-t:

- 17 kockázatot azonosítottak, melyek megszüntetésre 15 évet szántak
- A felvonó tulajdonosokat tették törvényileg felelőssé a kockázatok felméréseért, és felszámolásáért.

SNEL ütemezés Franciaországban

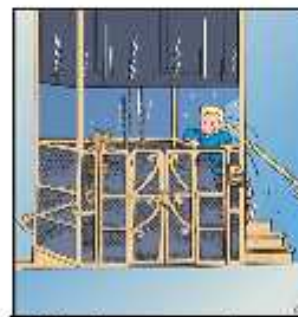
Első fázis: 2010 végéig

Nem megfelelő aknaajtó zár

Speciális kulcs nélkül nyitható az ajtózár

Túl alacsony akna határoló fal

Nincs elegendő biztonsági tér az aknafejben, ill. süllyesztékben

Nem megfelelő fogókészülék

Nem megfelelő megközelítés a gép-, ill. keréktérbe

Nem megfelelő ajtó működtető

Nem elég hosszú szakállemez

Nem megfelelő zár, vagy az aknába, süllyesztékbe

SNEL ütemezés Franciaországban

Második fázis: 2013 júliusig

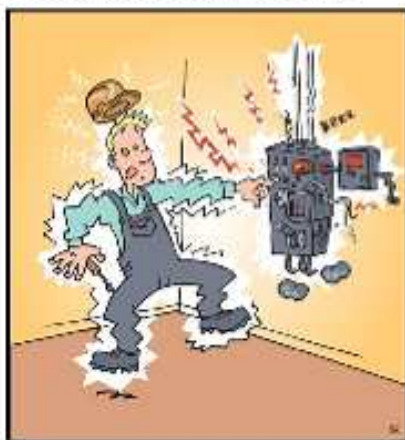
Nem megfelelő szintbeállítás a hajtási rendszer miatt

Nem megfelelő vészjelző rendszer

Nem megfelelő ajtóüveg

Nem megfelelő védelem, vagy jelzés az elektromos készüléken

Forgó alkatrész nincs leburkolva

Nem megfelelő a világítás a gép-, vagy keréktérben

SNEL ütemezés Franciaországban

Harmadik fázis: 2018. júliusig

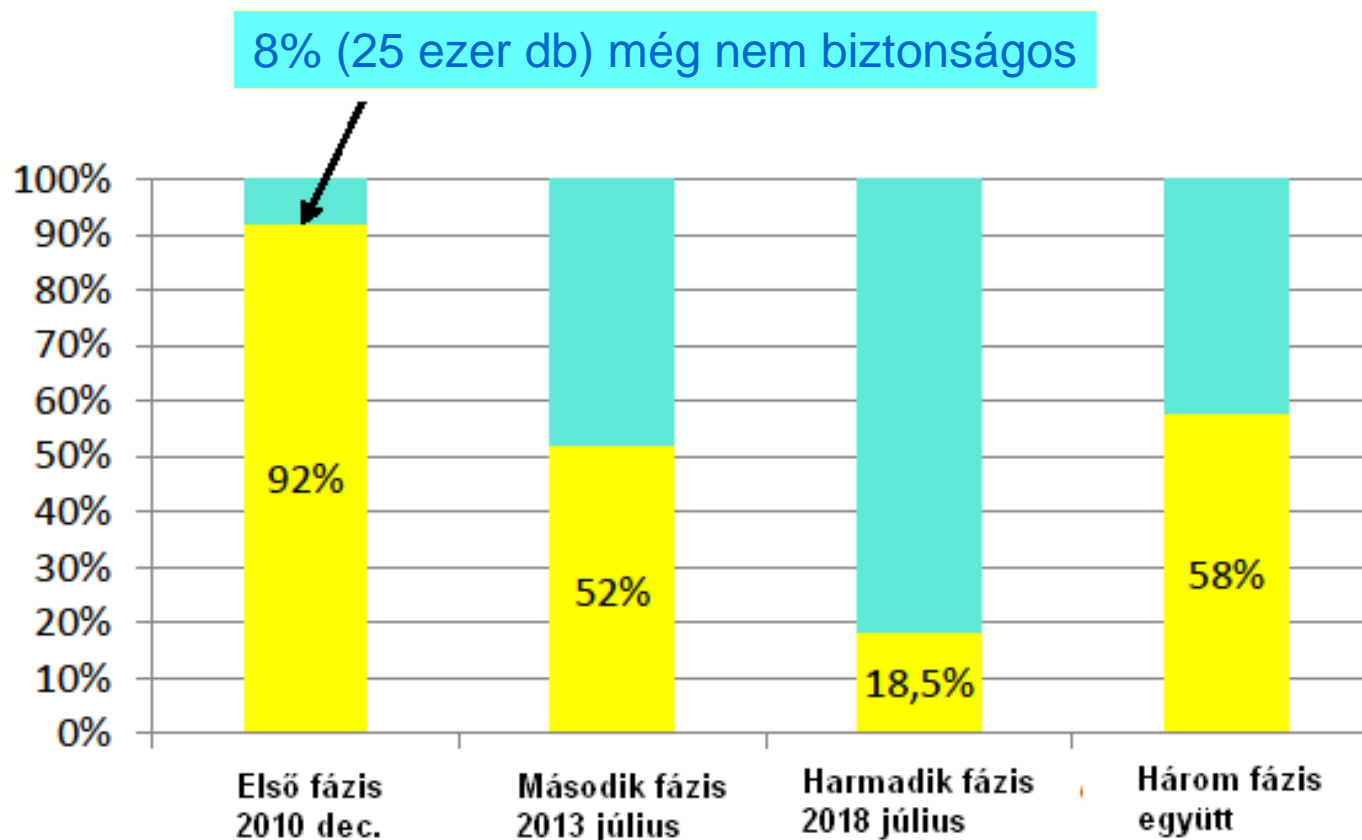

Hajtás rendszer (>1982) cseréje
rossz színbeállítás miatt

A seb.határoló, vagy fogókészülék
miatt túl nagy a lassulás

A SNEL végrehajtásának eredménye Franciaországban 2011 végén

European Energy Efficiency Fund

(Európai Energia-hatékonysági Alap)

Az EU létrehozott egy alapot az energiahatékonysági célok megvalósításának elősegítésére. (2020_ig csökkenteni kell minden orszáknak 20%-kal a CO₂ kibocsájtást, 20%-kal kell csökkenteni az energia felhasználást, a felhasznált energia 20%-megújuló energia legyen.)

A felvonó felújítások is kapcsolódhatnak ehhez a célhoz. A pályázat pénzügyi működtetője a Deutsche Bank. A pályázati lehetőségek elérhetők az EU honlapján, illetve az ELA honlapján is van néhány kapcsolódó anyag.

Felvonók esetében valószínűsíthető, hogy egy-egy város, vagy társasházi szövetség, stb. pályázhat. A lengyel kollégák 300-1000 db felvonót terveznek egy-egy pályázatba bevenni, és közösen pályáznának a város önkormányzatával.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!